PROLOG

vid Grand-biografens 25-årsjubileum
och uruppförandet av filmen

KÖRKARLEN

torsdagen den 18 september 1958, kl. 19.30

Läst av Edvin Adolphson

Fem lustrer svunnit hän sen en projektor sände
i denna skådebana ut sitt ljusa svärd.
Ett fönster öppnades ut mot vår värld
med all dess ävlan, skratt och gråtts elände.
En camera obscura sken och tände
passioners rosor, mänskors lust och gamman
och inför orättfärdigheten upprorsflamman.

På denna skådebanas väv av lek och löjen
av sorgens svarta varp och tårars bleka tråd
av skuggestalter drar från våd till våd
ett ändlöst tåg i fruktan, sång och nöjen.
I, tusen sinom tusen masker, dröjen!
Sen deras nakna ansikten och veten:
De äro spegelbilderna av mänskligheten.

Men skild från alla andra, sist i kavalkaden
en kärra knarrar fram i ynkligt skick,
och under kåpan lyser Körkarlns blick
som frosten på de multna fjolårsbladen.
Det kimmar dovt till nyår över staden
i nattens dunkla brygd av frälsningssånger,
av rusigt framtidshopp och namnlös ånger.

I denna natt av eld och is en själ skall skördas,
ett mörkt och ruttet strå vid livets dikesren.
Dock, kring fantomen står ett återsken
av fjärran gryning i det oerhördas
fördolda hemvist dit vi återbördas
om blott ett enda korn från rötan sparats,
ett enda grand av mänsklighet har uppenbarats.

Det är legendens styrka, att den målar livet
med evighetens klara strålljus på vår jord.
Med barnaögons klarhet oåtspord
den tar det osedda för sant och givet.
Och sagans folk bär i sitt öga skrivet
de hisnande och enkla trolldomsorden:
— Det översinnliga bor bland oss här på jorden.

Du, sierska, som klart förnam det starka bandet
med seklers glömda sagotäljare, träd fram
och väv din sägenbonad allvarsam.
Låt den som fordom vandra över landet.
I låga hus med gula lågor brann det,
och stumma lyssnare förnam ur fjärran
det frusna gnisslet i den gamla kärran.

Låt värmen i din saga lösa vår förstening
att vi förnimma själens bön, när den förförd
och lien närmar sig till slutlig skörd,
ber om förskoning, mognadstid och rening.
Och låt oss skönja — det är sagans mening —
den vintergryning, som ur natten glänser,
vars namn är Kärlek bortom livets gränser.

RUNE LINDSTRÖM